

V hledáčku stříbro: mytické elektrum si cenili už ve starověku, s niklovým riskujete alergii

30.4.2024 - | Petr Lesensky - Dychame

Je krásné, třpytivé, elegantní, moderní i minimalistické. Řeč je o stříbru, které je pro svou krásu vyhledáváno odnepaměti. Není však stříbro jako stříbro. Víte, s jakými typy a slitinami se můžete setkat? Kterých si cenili už ve starověku? Jaké rozhodně není vhodné na výrobu šperků? A na které by si měli dát zvláštní pozor alergici?

Ryzí stříbro? Krásné, ale měkké

Ryzí stříbro s označením 999/1000 (tedy s obsahem 99 % stříbra), známé také jako jemné stříbro, je čistý kov bez jakékoliv příměsi. Díky vysoké čistotě má ohromující lesk, zároveň je však také mimořádně měkké a ohebné. Pokud tedy hovoříme o využití ve šperkařství, tyto vlastnosti jej prakticky vyřazují ze hry. Uplatnění najde nejčastěji v uměleckých a dekorativních předmětech, v pamětních mincích, medailích nebo investičních produktech.

Ideální pro výrobu šperků? Sterlingové stříbro

Pokud se řekne stříbrný šperk, obvykle se jedná o takzvané sterlingové stříbro. To je totiž nejčastější a nejznámější typ používaný ve šperkařství. Jeho označení 925 odkazuje na to, že se skládá z 92,5 % čistého stříbra a 7,5 % jiného kovu, nejčastěji mědi. *„Tato slitina je ideální kombinací krásy čistého stříbra s odolností, která šperkařům umožňuje ozdoby vyrobit a lidem užívat. Bez příměsi by byly šperky tak měkké a poddajné, že by nemohly být vystaveny každodennímu nošení,”* potvrzuje **Dominika Štovičková**, spoluzakladatelka šperkařské značky **USHI**, která se specializuje na výrobu originálních českých stříbrných náušnic bez obsahu niklu.

Stříbro z Mexika? Není problém

Na rozdíl od předchozích dvou typů není mexické stříbro definováno pevným procentním poměrem čistého stříbra a příměsi. Kvalitou je však toto stříbro srovnatelné se sterlingovým a s oblibou ho údajně nosily i takové hvězdy jako Marilyn Monroe, Marlene Dietrich nebo třeba John F. Kennedy. A proč se mu říká mexické? Inu, skutečně podle toho, odkud pochází. Mexiko je totiž známé kvalitou svých stříbrných rud a město Taxco, nazývané hlavním městem stříbra v Mexiku, je se svým muzeem těžby stříbra dodnes velmi populární turistickou atrakcí.

Niklové stříbro je tvrdé, hodí se na výrobu kostýmních doplňků

I přes jeho označení se v niklovém stříbře, nazývaném někdy také alpaka či německé stříbro, ve skutečnosti žádný cenný kov nevyskytuje. Jedná se obvykle o slitinu mědi, zinku a niklu, která má stříbrnou barvu a lesk, čímž stříbro evokuje. Materiál je to velmi odolný a tvrdý, se schopností nechat se dobře vyleštit, což z něj činí populární volbu například pro výrobu kostýmních šperků nebo módních doplňků. Může být však také poměrně problematický kvůli obsahu niklu, který je nejčastější příčinou alergické kontaktní dermatitidy.

Stříbro jako povrchová vrstva? Pozor na nikl uvnitř

Známe to asi všichni – vypadá to jako stříbro, ale není to stříbro. Je to totiž často slitina mědi a niklu, u níž proběhl proces postříbření. To znamená, že se na zhotovený šperk nanese pomocí elektrolytického pokování tenká vrstva ryzího nebo sterlingového stříbra, silná obvykle jeden až dva

mikrometry. „Výhodou takového šperku může být cenová dostupnost. Je však třeba mít na paměti, že povrchová vrstva stříbra se časem opotřebuje, a jakmile dojde k odhalení základního kovu, může při kontaktu niklu s kůží docházet k alergickým reakcím,“ upozorňuje Dominika Šťovíčková.

Elektra si cenili už staří Řekové a Egypťané

Zajímavou podobou stříbra je takzvané elektrum. Ještě jste o něm neslyšeli? Nevadí, s největší pravděpodobností jste ho přinejmenším viděli. Jedná se o přirozeně se vyskytující slitinu zlata a stříbra s příměsí stopového množství mědi či dalších kovů, která svůj zlatý věk zažívala už ve starověkém Egyptě či třeba Řecku. Nejen, že z něj lidé vytvářeli šperky a rituální předměty, razily se z něj také mince. Jeho povrch má jedinečný lesk a barva se v závislosti na poměru zlata a stříbra pohybuje od světle zlaté až po téměř stříbrnou.

<https://www.dychame.cz/v-hledacku-stibro-myticke-elektrum-si-cenili-uz-ve-staroveku-s-niklovym-ris-kujete-alergii>